

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 Budapest, IV. himzö-utca 1. sz.
 havá a lap szellemi részét illető minden
 közlemény küldendő. — A küldemények
 csak bérmentesen fogadhatók el.
 Kéziratok csak rendkívüli esetben kül-
 detnek vissza.
 Kiadó hivatal:
 Budapest, IV. himzö-utca 1. sz.
 havá az előfizetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj:
 Védre postán vagy helyben házhoz
 hordva:
 Egy évre . . . . . 20.—
 Félévre . . . . . 10.—
 Negyedévre . . . . . 5.—
 Egy hónapra 1.80

Egy szám 6 krajczár.
 Hirdetési díj: 9 hasabos petitor egy-
 szeri hirdetés 12 kr., többször 10 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésért: kü-
 lon 30 kr.
 Nyiltér: 6 hasabos sor 30 krajczár.

A gyülekezési jog.

A gyülekezési jogot megsemmisítő miniszteri rendelet tárgyában intézett interpellációra holnap felel Magyarország ez időszaki belügyminisztere. Kiváncsian lesi minden ember a feleletet. Nem azért, mintha tisztességes bűnbánást várna részéről, mert gőgie erre képtelenné teszi, hanem azért, mert a nemzet emlékeztetőben feljúlunk mindazon beszédek, melyeket a balközép egykori vezére elődei elen mondott.

Dacz, durvaság, hatalomvágy keresztek minden szavát, mely ajkáról kijött, hogy tühegyeken táncoltassa a miniszter sorát. Csak a 69—72-iki országgyűlésen két ízben indítványozta a belügyminiszter vád alá helyezését: egyszer a hevesi, máskor a nógrádi törvénytelenységért.

És mily maró, mily kiméletlen indoklással? Pedig azok a törvénytelen-gek, mind európai mind nemzeti szempontból, eltörpülnek oly jogszegéssel szemben, a minővel Tisza Kálmán a XIX-ik század eszmeharacának és szabadságvizonyainak rendőrszuronit dob az arcába, és ezredéves ősi jog ellenében, melyet a pusztaszeri alkotmányozó gyűléstől kezdve a rákosi királyválasztó nagy nemzetgyűléseken át, a törvényhatóságok termeig és a szabad ég alatt szabad szót cserélő gyülekezési tisztelben tartottak a trón magasztaló is.

Valahányszor zsoldosokra támaszkodva jezsuita miniszterek és zsoldárökök e jogot támadták meg: a nemzet vagy passiv ellentállással, vagy forradalommal válaszolt. Rákóczy sárospataki ünnepeit politikai összejövetelnek gyanúja alatt beültással és elfogatással fenyték az ország: Rákóczy a nemzet élén forradalommal felelt. Világost szakállított, társaságúldozó rendszere követé: a nemzet az erkölcsi ellenállás fegyvereivel lépett sorompóba.

Őseink jogérték, vezéreink szabadság szeretete, alkotmányunk szelleme országos örökségül hagyományozta a szabadságot. Szabad hazában, szabad intézmények szabad légköre alatt államalkotó és nemzet-fentartó erőnek képezte, hogy abszolút kormányrendszerek, szent szövetségek ellenében a vérszerződés és aranybulla törzseibe fogódzva, gyűlölték a kém és rendő uralkalmat, imádtuk a magyarok istenét, melyről tudtuk, hogy szabadnak alkotott.

Hittel és becsülettel éltek át a koronákat és birodalmakat rengető viharok között a századokat, a szabadság bástyáiról küzdöttünk észsel, küzdöttünk karral a jelszó mellett: a nemzet forrása minden hatalomnak, szabadsága elhódíthatatlan, akaratja jog, szava az isten szava.

Igy volt ez, míg a hamis eszmék áramlata hamis alkotmány spanyolalfal közé nem üzte a nemzetet, hogy hamis helyzetben komédiává silányítsa a szabadság és jólét biztosítékait. E hamis alkotmány ágyékából nőtt ki a hullóvilág megannyi csuf és undorító állata, beszennyezve a közéletet, emészte vagyont és jogot. Közülük vált ki a kigyó, mely odasimult a népszerűség emelőjére, szitta tejét, meledgett kebelén, hogy megerősödjön és nagyarnok kitörjön természetéből, s az ázsiai zsarnok Zoá vállából kinőtt kigyónál többet követeljen hatalmi kenyé: egy-egy emberi agyvelő helyett, a jogtól jogra megfosztott nép életét.

Volna abszolút kormány a nyakunkon, ulti diktátor a polcon: oda sem néznénk a bajnak. De ez az ember állu-hában és álcazóval abszolút ur és diktátor egy szerre. Nincs indoka, nemis keresi; neki elég, hogy kezében a hatalom és uralkodhatik.

Mentsége sincs, de azért hivatkozni fog az ablakbeverés izetlen históriájára. Pedig ha két bíróság végzése által nem volna is kimondva, hogy népgyűlés és ablakbeverés között okozati összefüggés nincs, ugy a népgyűlés, mint az ablakbeverés a nemzeti akarat oly kifejezése, melyek külön külön a miniszter ellen szólnak, mert a parlamentarismus létalapja és létreje azon gyökerezik: vagy alávetni magát a közvélemény szavának, vagy lemondani.

Gyűlött és megvetett minisztert nem ismer az igazi parlamentarismus, mert igazi parlamentarismusnál a miniszteri felelősség és kormányzás természete a becsületlenség épül, s a kinek nem egyezik meggyőződése a közvéleményével, a ki elsülvelhetlen a közönség előtt: az félvonnul és helyet ad másoknak.

Gyűlött és megvetett miniszterek csak ott vannak, a hol a parlamentarismus hazugság, melynek festékes czafrangjaiba becsület nem tud uralkodási vágy kapzkodik, s a közmegegyezés szemben is állásán marad, a közakarattal is szembeszáll. Ilyen parlamentarismuson belül, ilyen alak-

maga az oka, mert maga hívja ki a sem-mibe nem vett nép haragjának méltatlanabb kitöréseit.

Efféle kitérések jogosultságát soha senkinek sem fog eszébe jutni védeni rendes viszonyok rendes embereivel szemközt. De igenis a jogosultság nem csekély látszatú nyerik épen oly tény által, minővel a nemzet egyoldalú haragjának hevében a mostani miniszter meglepte. Mert az, hogy a közszabadságot képes megtámadni, a miért izetlen magaviselést izetlen dolgok követték, s megtámadni személyes elégtételül bosszúgerjedelemből: oly bizonyítékok, amelyek kétségtelenné teszik, hogy uralkodását a parlamentarismus megvétele a jog fölé emeli, s ezse ágában sincs respectálni a népkarot, s a közvélemény hatalmát. Erőszakot helyez ezek ellenében, miután előbb semmibe sem vette: a mivel igazolja azok tettét, a kik a semmibe-vételt a megvetés jeleivel büntették.

Példálatlan az Angliában, hogy a közvéleményt semmibe vegyék; de még példátlanabb, hogy a semmibe-vételt büntető személyes tárgyu tüntetést a jogközbizáras használják fel ürügyül, mintha nemzetek joga egy ember uralkodhatási mániájához volna fűzve elváthatatlan. Pokolba száz-ezer Tisza Kálmánnal egyetlen egy jogért! Ő teremtette-e meg a szellemi forradalmak által szabadság evangéliumát öntött emberjogokat? Ő vitta-e ki milliók szívveré árán kiküzdött ujkori szabadságot? Mit tett, mit alkotott a nemzet javára, hogy erkölcsi tulsulya a multa támaszkodva idáig merészkedjék paczkálni?

Erőszakkal lép fel? Jól van, majd gondja lesz, a nemzetnek, hogy a fák az égig ne nyuljanak, s a passiv ellenállás oly tényei kövessék egymást, a melyek lehetetlenné teszik e rendelet alkalmazását, ha csak minden lakomagyűlés mellé nem rendelnek egy század rendőrt, s egy század rendőrt mellé rendkivüli bíróságokat. Tisza Kálmán mondta 1869 decz. 17-én a házban: „Oly országban, hol valódi parlamentarismus van, már régi időktől fogva elfogadott elv, hogy a miniszteri rendelet törvényessége felett törvényszékek itélnek.”

Álljuk az igazságot! A rendelet alkotmány-szegő, tehát semmis.

Verhovay Gyula.

Csikszereváról a következőket írják nekünk: „A muszka harcok a gyimesi vármihalathoz felfel sétálgatnak magyar borra és pálinkára. Kománfalvát erősen megszállva tartják, és a szorosban tisztjeik méreteket tesznek. Erről a derék kormány értesítve van és a gondos kormány intézkedett előrelátólag megrendelnie, hogy Csikmegye 120 és Udvarhelymegye 80 szekert a muszka beütésének hírére Csikszerevárba küldjön a csiki honvédszázalaj felszerelésének megmentésére. Más szóval a bevehetlen erős szorosokat védeni sem akarják, egy száll embert őrizetkire nem rendelnek, bár betörésre van kilátás és a székyességet kiteszik, hogy a muszka mindenképp kirabolja, népet kiirtsa, ezáltal az oláh kizárólagos uralmát Erdélyben biztosítsa. Az itteni honvédszázalaj tisztjei oda nyilatkoznak, hogy a muszka egy szép reggel mind az ágyban foghatja el őket, mert fináncos és egynehány zandáron kívül őz sincs a határon. Mig a muszka ellenőrizni nem tanácsos, mert ingerelhetné, addig a megfélemlítésre most is a katonaság kezeli a csendőrséget és négy katona kísér egy zandárt. A becsületes és tettékes hazafiak kirá-lóan figyelemmel kísértetnek itt is; de mint halljuk, Udvarhelyen Ugron Gábor lakásával szemben a zandárság egy szakasz oláh vadászal örökdió. Ezelőtt egy pár nappal is közelelv jött a csendőrséghez Háromszékről, hogy B. csizmadia Háromszékben járt, igazolványa nem volt és egy fél névjegy előmutatása után több ur által szivesen fogadtatt, ezért jövőben elfogandó és rögtön ki-motozandó. Felbontott levelekről Háromszéken és kivált Székely-Kereszturon többen panaszkodnak.”

Ignatieff missziójára s az ezzel összekapcsolt politikai kombinációkra nézve a legujabban felmerült hírek az új Presse egy erre vonatkozó tudósítása híven tükrözteti vissza. A „Neue Freie Presse” ezen közleménye így hangzik: Tudvalevőleg Andrássy ismételtén kijelentette, hogy az európai érdekeket Európával, az osztrák érdekeket azonban egyedül akarja védelmezni. A mi ezen nyilatkozat első részét illeti, az a congressus eszméjének megbukása után, eljettének tekinthető. A mi a második részét illeti, azon szerencsés eset hogy Oroszország újabbán maga mellé akarja toborozni Ausztriát, fel fog használni arra nézve, hogy az osztrák érdekek védelmezését megkísérítse. Ha jól vagyunk értesülve, akkor eljött az idő, a melyben a Ballplatzon szint fognak valani. Ignatieff megfogja tudni, hogy az orosz hatalom megerősödését a Balkán-félsziget keleti részén az osztrák érdekekkel összeférhetlennek tartják, s hogy ezen érdekek a bizonyos határok közé visszashorizontandó orosz hatalmi sphaera ellen sulyosítólag osztrák befolyásnak egész az Aegei tengerig való kiterjesztését teszik szükségessé. S hogy ez eléressék, erre Ignatieff Bécsben időzőse fog felhasználni. Hiszik, hogy Oroszország rá fog állani ezen kívánások teljesítésére, azért, hogy az orosz-an-

gol háboru esetén biztosítsa Ausztria passivitását. Ignatieff tehát nem úgy fogadják, mint a ki követel, hanem mint olyat, a kitől követelnek. — Ignatieff Bécsbe utazásának célja: Anglia és monarchiánkesetleges meg-egyezősének útját állani. A gorsaságból, a melyvel Ignatieffet Bécsbe küldték, következtetni lehet, hogy Pétervárról az orosz-angol háboru kikerülhetlenségéről meg vannak győződve, s hogy meg vannak győződve a felől is, hogy Anglia Ausztria segítségére nélkül is el van határozva a háborura; Suvailoff gróf bizonyára nem mulasztotta el értesíteni a pétervári kormányt a felől, hogy a s-t-jamesi kabinet nem számít Ausztria támogatására.

A főrendiház holnap márczius 29-én délután 1 órakor ülést tart.

A képviselőház holnapi (pénteki) ülésében fog teletni Tisza Kálmán Helfy és Chorin interpellációira a gyülekezési szabadság ellen elkövetett merénylet iránt. A népgyűlések korlátozására vonatkozó önkényes miniszteri rendelet közmegbotránkozást keltett mindenfelé, nagyon természetesen tehát, hogy a holnapi ülés iránt a közönség érdeklődése rendkívüli. Kiváncsi mindenki arra, hogy miként fogja a „taktika nagy mestere” védelmezni azt az ügyet, a melyet védelmezni lehetetlenség; kiváncsi mindenki arra, hogy miként fogja indokolni az alkotmány sértését az, kinek kötelessége lenne az alkotmány, a törvények őre gyanánt szerepelni; kiváncsi mindenki arra, hogy a törvényhozó testület, miként fogja magát viselni azon miniszter irányában, ki maga jár elől a törvénytelen-ségben. A belépti jegyek nagy részét — mint értesülünk — már ma elkopdosták. Nem fog elmaradni az érdekesnek ígérkező ülésről a rendőrség sem drabantjaival s szpiroizivél. A jegyek egy jelentékeny részét a titkos rendőrök számára foglalták le. Hogy is maradhatnának el a Tisza s bírek onnan, hol a rendőrkémrendszere egyik méltó pártját a szájköször intézményét tárgyalják. A drabantok sem maradhatnak el, ott kell lenniök had lássa a világ, hogy a nép elvesztett bizalma helyett mi képezi támaszát a politikai érdekeltség uralmának. S hogy a rendőrség megítél minden intézkedést a holnapi ülés tartására, azt egy helybeli könyvmatu lap következő sorai is bizonyítják: „A rendőrség a képviselőház folyosóján, valamint a palota környékén is kettőzött őrséget fog holnap az ülés alatt felállítani, nehogy a közönség netalán roszalását a házban, vagy az utcán tüntetőleg fejze ki.”

A 80 millió bankadósság ügye.

—dr.— A kiegyezés történetében az utak és módokör nevezett politika feltalálójának nyomorúságos fogásai és manőverei között kiváló szerepet játszik a jámbor egygyűlés, az ártatlan butaság tettése.

Tessék végig nézni a kiegyezési tárgyalásokon elejétől végig; mindenütt azt látjuk, hogy oly ervek szerepeltek a kormány és kormánypárt részéről, melyeknek csak két forrása lehet: vagy a legszánalmasabb bornirtság, mely egy araszal sem lát tovább az orránál, és előnyösnek nézi azt, a mi a nemzetre nézve végzetesen vesztes, vagy a legravaszabb agyafurtság, mely birkabőrbe buvik, csakhogy magának megnyerje és megtarthassa mindjajazokat, kik a birkaszerű egygyűlés színvonalán állanak, vagy érdeklükben állóknak tartják eme kathegoriába sorakozni.

Az utak és módok mesteréről nem tételhetünk fel abszolút szűkeffütséget, s ezért a szerepeltetett egygyűlést a tetteles rovására kell írunk.

Hanem emez egygyűlés tettelesi manőver soha és sehol oly mintaszerű intensitással nem mutatkozott, mint a 80 millió bankadósságnál.

Ezen manővernek valóságos quintessenciáját kínálja a kormány és illetoleg a bankügyi bizottság többsége az országgyűlésnek azon határozati javaslat alakjában, mely holnap napirendre kerül.

Hogy hogyan áll azon kérdés jogilag, azt mindenki tudja; mindenki elismeri, hogy Magyarországot amaz adósság absolute nem illeti; — elismeri a kormány is, a bankügyi bizottság többsége is, midőn azt, hogy Magyarországot magát a kérdéses adósságra nézve kötelezettek semmiképp nem tekintheti, Magyarország alkotmányában gyökerező és törvényekben világosan is kifejezett jogi állapontjának nevezi.

Es daczára annak, hogy ez így van, hogy Magyarország semmiféleképen nem kötelezhető az osztrák államadósságok bármínő csekély részének viselésére, különösen, miután az 1867-ik évi XV. t. cz. értelmében méltányosságból 29.188.000 forint évi járulékot vállaltan határozottan kimondta, hogy ezen változhatatlan összeg elvállalása által az abszolút hatalom államadósságainak ügye többé vita alá nem vonható alapon végleg rendezve van; daczára annak, hogy Magyarország törvényszerűleg lemondott azon nagy előnyről,

melyet az osztrákok a kamatredució által elértek, — csak azért, hogy az osztrák adósságokkal semmiféle solidaritásban ne keverthessek; — daczára annak, hogy a magyar kormány is égre-földre ígérgeti és bizonygatja, hogy nincs szándékában a 80 millió adósság viselésébe az országot behuzni: mégis nem az történik, hogy a kormány az 1867. XV. t. cikkre és annak előzményeire hivatkozva kereken elutasítaná az osztrákok indokolatlan, sőt mondhatnók szemérem nélküli igényeit, hanem azt hozza javaslatba, (a bankügyi bizottság szájjával,) hogy minden uton-módon igyekezzünk érintkezni: az osztrákokkal, a kik a 80 millió adósságban való részesedést minden áron ránk akarják erőszakolni.

Van-e ennek értelme, ha az emberi ész rendszeres névajáról nézzük a dolgot?... Teljességgel nincs. Mert vagy elakarja a kormány az adósságnak egy részét vállalni (lábbal tiporva az egész 1867-iki kiegyezést) vagy nem.

Ha elakarja vállalni, akkor vegye kezébe maga a dolgot, mert semmi czélja nincs annak, hogy az ügy Pontiusól Pilátushoz utatassék... ellenben, ha nem akarja elvállalati, akkor abszolút badarság, hogy a két fél országgyűlési bizottságai egymással érintkezésbe és alkudozásba bocsátkozzanak ez ügyben. Mindkét esetben tehát egygyű politika az, melyet a bankügyi bizottság javasol, — azaz, hogy egygyű volna, ha nem volna oly rafinözottan ravasz és alatos.

Azt mondja a bankügyi bizottság jelentése, hogy az ügynek a quatabizottsághoz utatitása semmiféle veszedemmel nem jár, mert hisz a bizottság utatitást nyer, hogy Magyarország jogi állapontját fentartsa és azt a másik féllel elfogadati terekedjék; — és másfelől attól sem lehet tartani, hogy ezen ügy compensatio tárgyává fog tétetni, mivel a bizottság utatitása van, hogy a quota-ügyétől külön tárgyalja azt, és külön is tegyen jelentést.

Ha ez így van, ha nem a végett küldetik az ügy a quota-deputatiohoz, hogy ez az osztrák féllel alkudozásba bocsátkozzék — és nem azért küldetik épen ezen bizottsághoz, hogy az ügy compensatio tárgyául szolgáljon, akkor hát miért, mi célra küldetik oda? csak azért, hogy hiába való idővesztegetésül legyen miről vitakozni a quota-deputatus urakkal, anélkül, hogy csak távolról is határozhasanak, miután mindkét félnek ellenkező instructioja van? — Ezt komolyan hinni nem lehet. Bármennyire elhitványult is a jelenlegi cabinetek uralma alatt mind a magyar, mind az osztrák állam politikája, annyira talán mégsem jutott, hogy fontos állami actióvá kelljen felfujni az országos bizottságok privát gyönyörűségére rendezett áféle skolastikus vitakozásokat, a melyeknek előre ki van zárva és lehetlenné van téve az, hogy czéla vezethessenek. — A fából-vaskarika-faragás nemes mesterségét a Tisza-kormány bizonyára kedvezőbb időre halasztatja; mert hát egy Ausztriával alkudozó bizottság, melynek feladata az alkudozás tárgyában, nem alkudni, nem egyezni, valóságos fából vaskarika.

A bankügyi bizottság határozati javaslatának tettett egygyűlése megett egészen sem czélok rejlenek.

Először is — miután az osztrákok animositásukban oly uton indultak el, a melyen a magyar féllel abszolút nem találkozhathatának, a javaslat első feladata, e hibát jóvá tenni — az elvesztett fonalat felvenni — és az alkudozókat bármily módon folyamatra hozni... a többi aztán majd magától jön... A másik czélat az ügyet bármily uton-módon napirenden tartani, és pedig úgy, hogy örökös alkalmatlankodása által olyanul tűnjék fel a magyar közvélemény előtt, melyet el kell hártani, s melynek elhárítása esetleg áldozatot érdemel. Erre igen alkalmas a quota-bizottsághoz való utatítás — miután a bizottságnak ugyis elég baja van, s a rá nehezéd teher sulyát eléggé érzi (s vele a magyar közvélemény). — A harmadik czélat az, hogy a hosszaz tárgyalások folyamában valahogyan talán compromittálja magát Magyarország valamelyik tényezője, s akkor a compromissióra könnyű lesz hivatkozni... Persze, hogy a kormány jobban szereti, ha azt a compromissiót nem magának kell saját felelőségére megteremtenie, hanem azt helyett a quota-deputatio követi el — tudva vagy nem tudva...

Ezek körülbelül azon czélatok, melyek a bankügyi javaslat megett rejlenek. De van még ezeknél egy sokkal fontosabb, s ez az, hogy ha a quota deputatio

nem tekint is a 80 millió adósságot recompensatio tárgyának, de ha az osztrákoknak ebbeli igényeit érelvesen vissza kell utatitania, akkor bizonyára a reá bizott többi tárgyakban le lesz törve érelvények éle, és azon tudatban, hogy az országot egy méltatlan igénytől megmentette, hajlandó lesz a többi dolgokban engedékenyebb hurokat pengetni... Ez egészen psychologia mozzanat, de hiszen tudjuk, hogy minden alkudozásainknál az ily mozzanatok játszótták mindig a legfontosabb és és ránk nézve legkártekonnyabb szerepet... Meglehet, azt mondhatja valaki, hogy mindezekben túlzott aggodalmak nyilatkoznak... Tisza ur talán maga is érzi, hogy a 80 millió adósság az, melyen kormányra meg fog botlani és el fog bukni... Ezért el akarja kérülni, hogy ezen kérdés kabinet-kérdés lehessen s a felelősséget e kérdésben a quota bizottsága akarja hártani, vagy ha ez nem sikerül, el akarja odázni a kérdés megoldását, úgy hogy a kiegyezés e nélkül is létrejöhessen.

Ha ez áll, annál rosszabb a kormányra nézve. Az országgyűlési szabadelvű párt mai értekezletét Gorove elnök megnyitván, tárgyalás alá került a bankügyi bizottságnak a 80 millió bankadósságra vonatkozó jelentése. A kérdéshez hozzá szölköt, Márkus István előadó (Som.) Szontagh Pál, Széll pénzügyminiszter, Móricz Pál és Tisza miniszterelnök, ki a kormány nevében fenntartja az eredeti tjavaslatot, azonban hozzájárul a bizottság határozatához, mert ez nem zárja ki azt, hogy az országgyűlés akár ehhez nyuljon vissza, akár más megoldást fogadjon el. A pénzügyminiszter ajánlván a javaslatot, mert az ország érdekében szükséges, hogy e kérdés így vagy úgy elintézzesék, az értekezlet a bankügyi bizottság jelentéséhez hozzájárul.

Miért szabadelvű a „szabadelvű” párt? Egy lapírunk ija: „Egy kérdésre szeretnénk mi illetoles feleletet kapni. Arra a kérdésre, hogy miért szabadelvű, mióta szabadelvű s miben szabadelvű a szabadelvű párt? Ha arra gondolunk, miként rendezte a kőzadók kezelését: nem látunk mást, csak kincstári érdeket. Ha azt vizsgáljuk, miként rendezte a közigazgatást: nem találunk egyebet, mint a megyék hatáskörének szűkre szorítását. Ha keressük a bírói függetlenséget, megtaláljuk annak teljes hiányát, azt a hiányt, mely most codificáltai fog. Ha végig gondolunk a parlament működésén, a parlamentai control helyén pedig kormányhatalmat, a szabad tanácskozás helyén egyéni dicitaturát s a törvényhozás önértékének helyén csiggettségűt látunk. A külpolitikában minden megtörténik, a mi a nemzeti közérdeket nem megérez, és a kiegyezési politikában minden megtörténik, a mi a nemzeti közérdekekkel ellenkezik. Tehát miért szabadelvű a szabadelvű párt?”

A beszarabiai kérdés és az európai érdekek. A beszarabiai kérdés, mely az orosz és a román szövetség kötelekeit szétbontani ulti képes, s komoly vizsaly magvat hinté el a muszka s annak polyp karjaitól remegő román nemzet közt, kétségtelenül a keleti kérdésnek, e nagy drámanak történelmében kiváló helyet foglal el. E kérdésnek jelentőségéről a „N. Fr. Presse” egy bukaresti leveleiben érdekes közlemények találunk, a melyeket olvasóinkkal megismertetni kötelességünkben áll. Egy angol államfőri az oroszok vágyódását s tartomány után e szavakkal illusztrálta: „La Bessarabie n'est pas une question de terre, mais une question d'eau”. Beszarabia retrocessiójána kérdése ugyanis az aldunai s a duna-deltai szabad hajózás fontosabb kérdéseivel szoros összefüggésben áll. Ha Oroszországnak terve sikerül, akkor „Romániának a Duna torkolatánál fontos missziója” a melyet Károly fejedelem mult év ápril 26-án a kamara megnyitásokor hangszólított, a hatalmas Oroszországra szállt el s ép ezáltal a continens államainak s főleg Ausztria-Magyarországnak érdekeit közérőli érinti. Nem kell gondolni, hogy a hatalmak csupán azért adták vissza Törökországnak a párisi szerződésben Beszarabia egy részét, hogy Oroszországnak territorialis kárt okozzanak. Ep ugy nem szabad ezen tartomány fontosságát csupán területi nagysága után megítélni. Ezen jelentékeny földrészt épen Európa legfontosabb folyamain egy-kének torkolatait foglalja magában. A 3000 kilométer hosszúságú Duna 8 különböző államon folyik keresztül. A Lajoscsatorna által összekötve a Rajnával az egész közepurópai kereskedésnek egyik főerét képezi. Mennél jobban közeledik a tengerhez, kereskedelmi tekintetben fontosságát annál nagyobb. A Lloyd-társulatnak mintegy 100 különböző nagyságu gőzöse s több mint 350 szállványhajója évenként több mint 350 millió dzusa árut és körülbelül egy millió utast szállít a Duna. E számok is mutatják, hogy egész Európára nézve mily nagy érdeket bir az, hogy ezen folyam ne kerüljön egy államnak kizárólagos birtokába.

Valahányszor Oroszországnak a Duna-torkolatok kizárólagos birtokában volt, a Duna-torkolatokat szantszándékosan engedte behomokosodni, hogy ezáltal a Duna-deltában a hajózást akadályozza. A legközelebb lefolyt háboruban is Oroszország minden jog és minden szükség nélkül a Szulin-ágot követelhet hajók elsülvesztése által eltorlasztotta. Ezen rendszabály nem idézte fel azon hatást, a melyet a fontos érdekek fenyegető veszély folytán várt lehetett volna. Bizonyára kevesen sejtették, hogy ezen elzártonyosodás következtében a nemzetközi bizottság által annyi fáradsággal s annyi költségűleg készített munka megsemmisítették, s hogy valószínűleg a régi partok ennek következtében le fognak szakadni s a

viz új lefolyást fog alkotni magának. Ki kezesse-
dik az iránt, hogy azon esetben, ha a Duna-
torlatok Oroszországra keze jutnak, új munka által
a hajózás szabadsága ismét helyre fog állítani?
Beszárabia története négy korszakra
osztható. Az első korszak, a független moldvai
uralkodóknak korszaka a 15-ik századig ter-
jed. Mahomed szultánal kezdődik a török
szuverenitás korszaka, de Beszarabia a Moldova fe-
jedelemségnek még mindig kiegyesítő részét ké-
pezte. Az 1812-iki bukaresti békével kez-
dődik a harmadik korszak, a melyben az eddigi
helyzet Oroszországra kezd változást szen-
vedni. Murusi török dragoman megvesztegetése
által sikerült Oroszországnak ezen tartományt
megyerni. Az orosz birodalom határai most a
Dunáig terjedtek, de csak a Kiliai torlatokig;
az említett békeszerződés 4-ik cikkelye azonban
elzárta a Kiliai torlatokat az orosz hadihajók
elől. A török kormány hanyagsága következtében
azonban Oroszországnak csakhamar a Kilia-torko-
lati teljes birtokába jutott. Ezen állapot tartott
1826-ig, a midőn Oroszországnak még nagyobb előnyt
vivott ki. Az akjermáni szerződésben ugyanis Török-
országnak átengedte a közép-századot, a Szuli-
na torlatokat, a mely akkor, ép úgy mint most,
egyedül volt nagyobb tonnantartalmú hajók által
járható. A harmadik utolsó sikert Oroszországnak
1829-ben nyerte el. A driánpolyi béke a harmad-
dik Dunaig, a Sz. Györgynek nevezettet is
Oroszországnak engedte át. S így jutott Orosz-
országnak az egész Duna-deltának birtokába,
a melyet oroszok tartott egész 1856-ig. Mit csinál-
tunk Oroszországnak a Kiliai torlatokkal?
Egy francia tudósító a Kiliai torlatokról így
írta: „A csatorna közepén egy iszonyatos homok zá-
ton emelkedett, a mely felé a hajók csak fé-
lelemmel közelíthettek. Magas vizállás mellett s
csendes időben is majdnem lehetetlen volt a hely-
zetet átmenteni. A hajót ritkán sikerült meg-
menteni. S ezen nyomorúság állapotunk csak a
párisi szerződés végett véget. A nemzetközi
bizottság fázadozásainak nagy nehezen sikerült
a szabad hajózást lehetővé tennie. Ha Oroszorszá-
gnak ismét sikerül a Duna-torkolatok birtok-
ába jutni, akkor csakhamar a régi állapot fog
beállni, mert Oroszországnak minczen érdekében
a Duna-deltának teljesíteni a szabad hajózást,
mely az odessai s többi tengeri országi ki-
kötőknek concurrentiát csinálna. Ez ezért Euró-
pának legvitalisabb érdeke, a párisi szer-
ződésnek Beszarabiai vonatkozó pontjait, egész
határozottsággal fenntartani.

A háború.

Voltak a muszka-török háborúnak
néhány olyan mozzanata, midőn mindentudóan
a muszka népe új hírek érkeztek, hogy
már-már elvesztették hitte mindenki ügyüket s
szövetségessé, a pokol, még is jobbra fordított
részképe mindent, úgy hogy a szerencse változás
őket és az egész világot elsédítette. Ezen el-
szédítés következtében a szantefanói béke.
Most Muszkaország ismét vissza van
lökve azon állásba, melyben volt a plevnai ve-
rengés után, de a közlekedési viszonyok jelenlegi
állásukat, ez most sokkal később, mint tavaly.

Akkor még hitelt, pénzt, élelmi forrás-
t nem voltak kimerítve, akkor még mindég
újabbal újabb seregekkel pótolhatták a vesztesé-
ket, akkor még az oltások oldalkulnak, a szer-
bek hatukal feodlogóhóttú állottak, a görög-
ök maguk is arit tartották vissza Angliá-
tól, — most mindez megszűnt, s az levert tör-
ökök, minelyt ahoz jutnának, sokkal elkesere-
detében a kétségbeesés legmegátkodottabb
tűzével fognak ellenük küzdeni.

De lássuk a legújabb híreket, ezek vi-
lágszerte szólnak, mint a dolgok eddigi folyá-
sából merített okoskodásnak.
Tudjuk azt, hogy Ignatieff Bécsbe
jött s Auszriát kívánja szövetségessé megnyerni,
melyet utasítja s Fedejev nem rég még fé-
nyegyetett és inszultált. Halljuk, mit mond most
erről a „Daily News”, mely New-Yorkból ezeket
jelenti: hogy Ignatieff tábornok, mielőtt Pétervár-
ról Bécsbe elutazott, a New-York Herald levele-
zőjének ezeket mondta: Anglia elsietelével fog
hagyatni oppositívában, Oroszországnak mindenre kész.
Goraskoff herceg titkára ugyanezen levelezőnek
ezeket mondta: Tényesen ultimatum az, a mit
Ignatieff Bécsbe magával visz. Mi előre megyünk,
akár velünk, akár ellenünk van Auszria.

Multa szigorú az új irja a „Pol. Corr.” je-
velezője, hogy a mi a szigetben történik, az a leg-
határozottabban halomra dönt minden kilátást a
béke fenntartására nézve. A hóvá a szem té-
ved, csak azt látja, hogy iszonyú sietéssel új
erődöket építenek, óriási ágyúkat — sulyuk egyen-
ként 40 000 kilogramm — állítanak fel. E gigasi
lővegekből kettő-kettő jön egy erődbe.

Az itt állomásozó mérnök-erő egész nap
dolgozik; a sziget kormányzója óriási élelmi
készletet vásároltat össze és szállítat a Besika-
közletre. Az ott álló hajóhad minden szükséges ha-
dászettel el van látva. A felsőbb tisztikörökben a

háborút kikerülhetlennek tartják. A malta kikötő-
ben levő csatorna hajóraj-ostály 7 páncezos ha-
diorok. Ezek közül a napokban 5-6 hajóval szapo-
előtt elmenő összes hadihajók a szigetnél marad-
nak. A kormány egy Japán számára készült
páncezos fregatit is megvásárolt. A hajó-
gyárakban mindentől éjjel-nappal folyik a munka.
A bukaresti kamra üléseben Protopescu azt
kérde, milyen magatartást követ a kormány a san-
stefanói szerződéssel szemben. A külügyminiszter
így felelt: Ez az actus Romániára nézve semmis
és érvénytelen, minthogy Románia nélkül köttetett.
Mi tiltakozni fogunk. A szerződés Románia néz-
ve valószínűleg csapás, mert tényleg az ország oc-
cupációját állapítja meg két évi időre. Jenescu azt
mondja, hogy jól megfontolt elhatározást kell
hozni. Ennek folytán azt követeli, hogy a kor-
mány minden diplomatiai okmányt terjesztessen elő;
a miniszterium foglalkozni a szerződésnek tartja.
Bratiano előadja az eseményeket az Oroszországnak
és Románia közt beállt válság óta s végül azon
sem fog engedni, a mi az ország jogaira von-
natkozik.

Csoda-e, ha most Miklós nagyherceget
Konstantinápolyba, Ignatieffet Bécsbe
küldi Muszkaország, hogy tüljel-rassal azon le-
gyenek, hogy Anglia izolálra álljon, hogy Török-
ország Muszkaországgal ellene szövetségköt, hogy
Ausztria legalább semleges maradjon. Csoda-e,
hogy legalább egy pontot szeretne elfog-
lalmi, és seregeinek visszavonulási utat a Bos-
poruszán át a Fekete tengerbe biztosítani. De a
törökök még eddig elválasztják őket a Bosporuszán,
s állásuk nem sokkal jobb, mint Nagy Péter czáré
volt a Pruthinál. Már Románia is a tál megheh-
nék veszedelmét nélkül, azon szorosok bármely nagy
seregnek igen veszedelmes s már Bazarát idejében
veszedelmeseke voltak; ezen szorosok a muszka-
kán Sempach, Gransson, Murtenné és Morgar-
tenné vősnak. Ezekből tehát világos, hogy a Bul-
gáriában és Konstantinápoly közelségében fekvő
muszka hadseregek visszavonulási utjai
el vannak vágva s már is egy védelmi
barczra van elszárv a muszka kormány, mi ab-
ból is kitűnik, hogy most hadi és kereskedelmi
kikötőt a Fekete tengeren, jelesül Odessán, Ocsa-
kóvát, Nikolajevet és Sebastopolt nyakra főre
erősíti. Hogy Angliának az 200,000-nyi kelet-
indiai hadsereggel ellen 200,000 embert akar Khon-
dandban szervezni, az nem egyéb kérkedésnél
és hazugságnál.

Itt volna tehát újra az alkalom
Ausztria döntő szavának érvényesítésére. Alig hisz-
szük, hogy Andrássy akkor, midőn azt mondotta,
hogy helyzetünk most kedvezőbb mint a plevnai
török győzelem után, előre látta volna „ezen for-
dulatot isten intéséből (welche Wendung durch
Gottes Fügung)”, de most, hogy meg van-e for-
dulat, kérdés, fogja-e tudni, mit csináljon
belőle?

Krakóból jelentik, hogy egy igen nagy
csapat muszka tengerész kikötött Orosz-
ország belsejéből gyorsvonaton Rigába és Kron-
stadthba. Kiewben roppant élelmi készletekre kötött
a muszka kormány szerződéseket, kivált szarvas
marhára és kétszersűt. Egész Muszkaországban
a háboru Angliával elkerülhetlennek tartatik.

Párisban tudni akarják, hogy Ausztria elha-
tározta magát, hogy nem fogja Boszniát és Her-
cegovinát elfoglalni, noha Muszkaország és Né-
metország mindent elkövettek, hogy határozza el
magát e tartományok elfoglalására. Nálunk más-
kép van a közönség e részben értesítve.

**Április elszejével új ényved kezdőd-
vén, a gyelmelzetük és kérjük tisztelt elő-
gével lejárta, hogy újabb megrendeléseket
megtérni megosztassanak, nehogy
a lap küldésében fennakadás történjen.**

Előfizetési árak:

Április-évi	1 ft 80 kr.
Április-május	3 ft 60 kr.
Április-június	5 ft — kr.
Április-szeptember	10 ft — kr.
Április-december	15 ft — kr.

**Lapunk minden nap, tehát hétfőn
és ünnepek után következő napokon is
megjelen.**

Az előfizető nevének, címének, lakhelyének s az
alapostónak tisztán s olvasható kiírást kérjük, hogy a
lap szétküldésében hiba ne történjen.

Régi előfizetők legkezesbbszerben cselekednek, ha
címezváltásukat a postautalvány szelvére ragasztva beküldik
a kiadóhivatalnak.

**Az előfizetési pénzek és postai utal-
ványok Budapestre az „Egyetértés” kiadóhiva-
talába (hímző utca 1 szám alatt) küldendők.**

Az „Egyetértés” kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hírek. Széll Kálmán és
Péchy Tamás miniszter ukrag tegnap este Bécsből
visszaérkeztek.

— Chartres herceg nemcsak kedvetlen,
de valóban beteges. A mai napot is leginkább a
Fehérvári honvédelmi min. államtitkár, hossa-
meglátogatta Blumer orosz consul is. A délelőtti
lyesen a miniszterelnökhöz, hanem helyette Bou-
voir marquis ment oda, s Tiszával egy óra
hosszág értekezett.

— Simor János bibornok herceg
primás tegnap este fél 7 órakor gyönyörű négyes
fogaton érkezett Esztergomból a fővárosba; kísé-
retében volt Szautóffy kanonok. A budapesti lel-
készkedő papság (kivéve a hivatalosan akadémia-
zoltakat) tömegesen tisztelettel három negyed 6
órákor a primási palotában. A papság Esztergom-
ban akarta hódolatát kifejezni már akkor, midőn
a bibornok Romából hazatért. De Esztergomba
intézkedett az ügybeli kérdésre azon választ nyerte a
primási Livaltól, hogy a primás rövid idő
mulva egy is Budapestre jő, hol szívesen látja
a kerületi papságot. Ez tegnap tisztelettel nála.
Ráth József apát s kerületi esperes rövid átvizölő
beszédre Simor szívesen válaszolt, s külön-
sen kiemelte, hogy a pápaválasztásban kitetszik
az isten gondviselése, ki anyaszentegyházat el nem
hagyja soha. Ugyanis 35 órai conclavet után meg jött
az új pápa, sőt már az első választásnál meg lett
volna, de forma hiba miatt meg kellett választani
semmissen. Meglehető a katolikus világ győzöve,
hogy valamint Pius, s szent emlékeztet, rá volt,
egy lezsr bar és fogoly Leo is, ki a jelen viszonyok
között szintén át nem lépndi a vaticán küszöbét. Ha
martir volt Pius, még nagyobb vértanú lesz Leo.
Mit Pius hátrahagyott vagyonáról mesélték, az
csak megdöbbent; mert Pius gazdag volt, de csak
szegényekben. Ez tette őt oly tisztelt, innen
magyarítható a mely gyász, melybe Olaszország leg-
első polgárának elhunytja ejt az ország népe. Végre
közönséget fejezte ki a fővárosi papság ez alkalmat
tanúsított ragaszkodása s hódolatát. —
Ezek után a jelenlétükkel egyenkint pár szót
váltott. Jelen volt: Klempa prépost, Kruz Vilmos
plébános, Cselka Sándor plébános, Sziklay János
plébános, Capistrán a szent Ferenciek zárdá fő-
nöke, Würtli Antal plébános, Steiner Richard ka-
puczinusok zárdá főnöke, két rendtartású, Zieher
plébános, Lehmann s Toldi segédlelkész, Hof-
man prépost, Lónyák Ferenc segédlelkész, Hof-
mátscher 6-budai segédlelkész, Pellet József,
Belopotoczy praefectus, Hidassy kanonok stb.

A primás a fővárosi papságot követlenül Schlauch-
sint két vagy három napig maradt a fővárosban, és
mai nap folytán még számos magánkihallgatá-
st adott. — A herceg egprimás, ki a jesusi-
kihallgatáson fogadta Weninger Sándor jesuita
atyt, ki most a jobbján a főplébánia egyházi szó-
nok.

— Herbst az osztrák-német egyet helyi-
segeiben tegnap igen érdekes előadást tartott a
háálbitetés ellen. A diszes hallgatóság között
számos nő is jelen volt.

— Ignatieff Bécsben. A király tegnap
delután két órakor fogadta Ignatieff tábornokot,
ki orosz egyenruhájában hajtott át az udvarhoz.
Egy óra hosszág tartott a látogatás, s onnan Igna-
tieff visszatért lakására. Délben a diplomata
gróf Andrássyt kereste fel, s ennél másfél órát
töltött el. A delután legnagyobb részét a Bécsben
székelő nagykövetekek való értekezései foglalták
el. Blöször Kobilla n olasz nagykövete, azután
Voguer marquisnál fordult meg; negykor elment
a nemet nagykövethoz, egy órát töltött el. Ké-
sőbb lakására tért, onnan az orosz nagykövetet
kereste fel, s Norikónál is ebédelt. Este az ud-
vari operában az olasz stagione előadását hallgatta.
Délután Murusi herceget és Reimon tá-
bornokot fogadta. A külügyi hivatal titkái: Or-
czy és Calice báró este négyórákig hagyták
Ignatieff lakását. Andrássy este készült oda, de
látogatása közbejött akadály miatt elmaradt. —
Ma délelőtti fél tizenegykor Ignatieffet Ru-
dolf trónörökös fogadta, fél órával később pedig
Albrecht főhercegnél volt kihallgatáson. Egy
óra hosszág tartó értekezése volt Albrecht főher-
ceggel. Delután a török követet: Esz ad beyt
szándékozott meglátogatni.

— Halálhírek. Dr. Simon József egy sa-
ját valamint Sarolta s Gabriella leányai s rokonai
névben fájdalommal jeltani neknek, Simon Józ-
sefnek szül. Klein Gizellának szombaton, f. márc-
zius hó 23-án életének 26-ik és boldog házassá-
gának 4-ik évében történt kimúlását.

— Rottschild Hanna és lord Rose-
berry közelmúlt esküvője még most is foglalkoz-
tatja az angol ujdonságokat. Ezek egyike ösz-
tén azt írja, hogy a bájos menyasszony bizony
nem mondható — szépnék; sőt inkább ellenkező-
képen; nemis fiatal már, s igen erős, nagy test-
ével 35-40 éves asszony. Az igaz, hogy 150
millió frankot vetett latba a bájjal mellett. — A
lord egyike a legfiatalabb s legképzettebb páre-
nek, ki mint sportman is nagyon ismeretes. Lovai

— Bárki vagy is, ott lenn, állj meg!
kiált a lovas.

— Eh valóban! — felelé a barát érczes hang-
ján, — hiszen az a derék Lippi, ha nem eselődöm?
— Mi az ördög! ön az Garofalo atya! —
felelé a sibir zavartan.

— Valóban örvendek, hogy találkozom véled
fiam, mert az utak nem igen biztosak ezen órá-
ban, s most együtt folytathatjuk utunkat.
— Ne nagyon örüljön találkozásunkon, tisz-
telendő atyám.

— És miért nem, kedves Lippi?
— Mert kényserintés lesznek kiköcsönözni
ösvérvét, bármibe kerüljön is.

— Fájdalom! szegény barátom, — sohajta
a barát, — nem messzire vinne magával. Most jövök
egy hajóklóttól, ki három mérföldön ire lakik on-
né, és ösvérvet valamin én, már csakugyan fel-
dőlünk a fáradságtól.

— Mégis tovább fog vezetni, mint lovam,
mely elveszté patkóit s kificamít lábát, különben
is még ez éjjel Girentiben kell lennem, ha tönkre
is lovagolnám ösvérvét.

— Ez nem nagy fáradságba fog kerülni, a
szegény barom, már úgy is csak az utoljót járja.
De ismétlem önnek, Garofalo atya, —
kivált a sibir, — hogy okvetlenül Girentiben
kell meg ez éjjel lennem.

— Ha óráid számlálvák, akkor legjobban
teszed, barátom, hogy folytatod utadat; s én
imádkozni fogok az urhoz, hogy jobban felszerelt
lovast vezessen utadba.

— Kétkedem abban, hogy az ur meghal-
gassa imáját; az utolsó ritkák szoktak lenni éjjel,
kivált a mostani körülmelegkedés miatt éjjel,
adott eddig egy halandó lélekkel sem találkozom
Nyugodjék tehát meg Garofalo atyám, és adja ide
önszántól ösvérvét, hogy ne legyen kényserintve
azt erőnek érvéreleni.

— Ha így áll a dolog úgy jő érte, ha tes-
zik, — felelé Garofalo a megnyugvás hágián,
de kezében jól megfogva nagy fűtykőst, melyet
lovagól otyor gyánant használt.

— Csak az összes magyar nyelvű sajtó-
művelőket nyújtó esztére számíthat.
— Csator Zsigmond, Csongrád város
országgyűlési képviselője, e város tanügyi cél-
jaira 1200 frtos jótékony alapítványt tett,
olyanformán, hogy az összeg 10 éven át 8-as per-
cent kamattal kökéitettven, 10 év után a tiszta
kamatot szegény tanuló ruházására és könyvel-
eltetésére fordítassanak. — A csongrádi tanter-
ület a szép adományt, mint értesülünk, legm-
lebb közönséget fejezte ki az adományozó előtt,
s a fentebbi összegből 800 frtot már elhelyezett,
s 400 frtot e napokban küld le az alapítványi-
kísérletében az illető helyre.

— Dr. Szabóky Adolf, az országos ma-
gyar iparegiszter elnöke, tudvalegleg összegyű-
tötte az összes magyar nyelven megjelenő hirla-
pokot azon célból, hogy azokat a párisi világi-
állításra bekléjje. Dr. Szabóky Adolf a vaskos
csomagot, mely 800 kilogrammnál többet nyom,
már elküldötte Párisba. A kiállítás bezárta után,
ezen díszes kötet gyűjteményét Szabóky a ma-
gyar nemzeti muzeumnak fogja ajándékozni. Szabó-
kyknak célja ezen gyűjteménnyel csak az volt,
hogy megmutassa a magyar hírlapiradalom
fejlettségét és kiterjedt voltát, hogy továbbá be-
mutassa a magyar nyomdaiipar fejlettségét és azon
tökélt, melyvel nyomdászaink hírlapjainkat kiál-
títási szöveket és tudják.

— Balsamo József, az idős Dumas
Sándor egyik híresebb szenacionális regényét, fia,
a demi-nomde panegyristája, színpadra alkalmazta.
Ezen darabról már az angol újságok károztató
verdicet hoztak. Az angol kritika, bármi szigor-
még sem szokta a szellemi termékeket lekápanye-
lezni. A francziák kevésbé kíméletesen bírálták el
akademikusok ezen munkáját. Azt mondják ugyan,
hogy a regényben előforduló némely botrányos
jelenetek elmosódnak a többi érdekesítő cselek-
mények által s a regényben nem oly nagy részt
foglalnak el, hogy meg ne bocsáthatassanak, meg
a drámában az erkölcsesség az előzővel tör-
tendő előadás által meg kirívóbb lesz. „Szó volt
arról”, jegyzi még a „Republique française”, hogy
a kértelmű és botrányos mozzanatok kitöröl-
tessenek a drámából, de ez esetben a darab olyaná
lenne, mint egy vén kaszáló, ha fogait, hájkát,
cipőit magy sarkait s ruhája belését temő fűre
s letörölne az aczartól és a piros kendő-
zöt. — „Szép dolog” fejezi be a fűi kegyelet,
ha ez nem a közönség rovására történik, melyet
vagy botránkozott, vagy untat. És minek meg-
örökíteni a Dumas termékeket az által, hogy a
fiu apja regényeiből szindarabokat csinál, az unoka
pedig a fiatalabb Dumas drámáiból regényeket s

— Ama bizonyos adó-engedés, „Ille-
tées helyről a következő sorok felvételére kéret-
tünk fel: A „N. H.” után néhány napig külön-
böző kommentár kíséretében fölvette azon közle-
ményt: — hogy a Szolnok-Dobokamegyei közigaz-
gatási bizottság legutóbbi ülésén az adófelgyűlés
előadta, miszerint M. A. széplaki bírtokos,
(a ki egyuttal kormánypartii országos képvise-
lő is) — közvetlenül a pénzügyminiszter
adóelőlegében részesítette. — Ennek ellené-
ben a tény az, hogy özvegy Makray Lászlóné a
férje halála után maradt adóhátralékot és illeté-
kek körülü liquidatórt hibásnak állított, és ezen
liquidatórt újólag átvizsgálást, addig pedig a fe-
nyamatban volt adóvégrehajtás beszüntetését kérte.
A pénzügyminiszter figyelemmel arra, hogy az
ievre terjedő mellékletek kiserít kérvény szeri-
közül illetékekről és régi adóhátralékokról van
szó, a liquidatórt átvizsgálást rendelte el és ezen
benyolult és több adófelgyűlési kerületre vonat-
kozó ügynek tisztáshozataláig a dolog
természet szerint a kérdéses adóhátralékok kény-
ser-behatárolásuk lefolytatásáig hagyta meg azon
világos kijelentés mellett, hogy a folyó adók
égsz s zigorral behajtassanak. E szerint
tehát semmiféle adótorzós nem engedtetett
el, hanem a fél által följárolt régi, benyolult
adóhátralékra nézve függesztett fel a végrehaj-
tás a liquidatórt befejezését. — Ebből kitűnik,
hogy az állított adóelőlegedés teljesen
tévés, és valóban információ alapszik. A mi pe-
dig egyik naplapon azon megjegyzését illeti, „hogy
a pénzügyminiszter másrészt a közigazgatási bi-
zottságok ajánlatait adóelőlegedések iránt, még a
legmegtámaszkodott is, kéréllhetlen szigorral ki-
vétel nélkül visszautasítja”, erre, — concret eset
kimutatása hiányában — határozottan állítható,
hogy nem fordult elő egyetlen adóelőlegedési
ügy sem, mely a pénzügyminiszterium által

— Tehát önféj?
— Aminő csak egy ösvér lehet.
— Ha így áll a dolog, kényserintve leszünk
lakásához menni, atyám.

Lippi megfogá beteg lovaknak kantárját s so-
hajta követé Garofalót, ki az utat mutatá neki.
Ot percznyi járás után megállott Garofalo
agyagból készült viskója előtt.

A barát felnyitá az ajtót, s mig a két ál-
latot a jászól elő vezette, azt takarmánnyal meg-
tölté, Lippi hajlékba vezeté.

Az alacsony szobában butor gyánant egye-
dül két rozant szék s egy asztal állott, beér-
sítve a földbe, meg a másik sarokban közönség
vászontakaróval befödött száraz levelekből készült
nyughely fektűt.

Garofalo meggyújtotta kis régi olajlámpáját
s az asztalra helyezé azt.

— Szegény Lippi barátom, — mondá neki,
— nagyon sajnálom, hogy még a legszerényebb
estebédem sem szolgálhatok. Még egy comero sze-
jet sincs házomban. A mellonaro, fájdalom nem
ó aruival ide az erdők rengetegei közt.

— A mi azt illeti, felelé a sibir, — nem
nagyon válogatós vagyok, s igen szerény eledellél
is beérem.

— Ha a nyalánság számúvze van is nyomorult
hajlékomból, mégis elég élelmem van, hogy kielégít-
sem vendégem éhséget, ki az ur küldött hozzám.

— Ha így van a dolog, úgy vonakodás nél-
kül ülök az asztalhoz.

— Tegy úgy, mintha otthon volnál, fiam, —
felelé a barát, egy nagy lát őrugonyát s egy korsó
vizet téve az asztalra.

A burgyonák rettenetesen el voltak égelve,
mig a víz oly tepsédt s meleg volt, hogy levesnek
is beillt volna.

Lippi lassan tolá el magától a tálat, gaz-
dája iránti tekintetből előfajta undorának kifeje-
zését.

Mialatt Lippi ily kellemetlen érzések között
ült az asztal mellett, Garofalo letérdelt viskójának
egyik szögletében, s a falból két nagy követ moz-
dítva ki, egy nagy úreget tárt fel előtte, mely
pincze gyánant szolgált.

— A népszínház néhány férfi tagja apr.
4-én az „Orient” számloda 1. emeleti termében
családiás zárkörű táncmulatságot rendez.

— A budapesti munkás-dalárda
márczius hó 31-én, „Fácán” helyiségében (II.
kor.) munkás-dalárda alapító dalestélyt tart. Kez-
deté 6 órakor.

— A gyors vasuti vonatok Buda-
pest és Berlin között Rutkán át május 15-én meg-
indítanak. A gyorsvonatoknak a felső-magyaror-
szági fűrdők kitűnő hasznát veszik s különösen
Szálics a fővárosra nézve vasárnap kiránduló
helyéül válik. A gyorsvonat a fővárosból reggel
5-kor indul, délelben az utazó Szálicsról, on-
an d. u. 5-kor indulhat vissza s este 9 után a
fővárosban van.

— A Duna szabályozás rendszere mun-
kálatainak mielőbbi foganatba vétése ügyében Pest-
megye hatósága a következő feliratot küldötte a
miniszterhez: „Midőn a Dunának Budapest kör-
nyékén czéba vett szabályozására vonatkozó ter-
vezet a kormány által az 1869-ik évben a me-
gyével közöltetett, nem mulasztotunk elaz ugyan
azon évi 3189. sz. a. telt folterjesztésünkben azon
agyalunk kifejezését, hogy a Duna sorkorsári á-
gának elzárása és a szabályozásnak csak a Csepely
sziget orráig szándékolt foganatosítása folytán az egy
mederbe szorított Duna arja magas vizállás az egy-
mával a Csepely szigetet s megyék pest és solti
járásait, sőt a Kis-Kunságnak is egyszert elő-
tétellel fenyegetheti s kértük a kormányt, hogy ezen
bekövetkezhető veszély elhárítása tekintetéből a
Csepely szigetnek a nagy Duna melletti oldalán vé-
gileg egész Tass közlegye egy védőtűzős kitépése
irant intézkedni méltóztatassék. — A dunaszab-
lyozási munkálatok befejezése óta két íz-
ben az 1876-ik és folyó 1878-ik évben bekövet-
kezett az általam aggalysan jelzett eshetőség;
két ízben tört magának utat a Duna romboló arja
a Csepely-szigeten keresztül s ezen szerencsétlen
sziget, valamint a kis dunaág melletti örvényes és
puszták ismételve sujtattak az árvízvesztés által.
Ezen két ízben bekövetkezett szerencsétlenség kö-
vetkeztében megczófolhatlan tény gyánant áll elő-
tünk az, hogy mindaddig, mig az Alduna rendsze-
resen nem szabályozatik, meg a homoktövek
okozta meder elhajlásban kotrókók által segítve
nem lesz; meg a víz szabad lefolyását akadályozó
szigetek keresztül nem lehetnek s a Csepely-szi-
get a tenebb érintett védőtűzőssel nem láttatik el;
addig a jégtörölés által előidézett veszélynek a
megye alávéde, de különösen a Csepely-sziget éven-
ként ki lesz téve. Tiszteletteljesen fölkerjük ön-
foga nagyméltóságodat, hogy ezen meg-megújuló
csapás elhárítása tekintetéből a Dunaszabályozás
rendszere munkálatait mielőbb foganatba vétetni
méltoztatassék. Sok ezer honpolgárnak jóléte függ
a minék keresztvételétől; de követeli ezt az
állam érdeke is, mert egy nagy vidéken rövid időn
fizetési képtelenség állhat elő.”

— A drágaság Konstantinápoly-
ban oly rohamosan emelkedik, a mi egy körül-
zártól és ostrom alatt levő városbeli állapotokra
emlékeztet. Az élelmi szerek árá különösen óriási
mértékben fölszökött. Ottani levelezők egy kis
tábellában össze is állította a főbb élelmi szerek
mostani és régebbi árának kimutatását, s e szerint
volt egy-egy oca:

kenyér, eszölt	2 ¹ / ₂	ma 7 piaster 10 para
Juhus	6-7	„ 40
szarvas hús	10-11	„ 25
marhahús	6-8	„ 20-24 piaster.
kávé	20-	„ 65
caukor	7-	„ 25-30
zsír	10-	„ 40-
vaj	12-16	„ 60-65

Ebből láthatni, hogy mily emelkedést teremtett
ott az oroszok közlekedése, és még ehez járul a
bankó pénz értékeltetése, melyre azt devalválni
igyekezett az orosz katonai hatóság. Egy darab 100
piasteres bankjegy értéke 60 piaster, tehát felét
éri nevének, és így minden bankjegy a reája nyom-
tot állami érték helyett lett leszorítva. Innét van,
hogy most már a görögök és a bolgárság jobjai
is uton-utófélen szidalmazva elégették meg, az any-
nyira óhajtott mentő civilizátor kancuskait, most
már kétközlet rántának vissza a törökök annyira
átközött já

